

Україна
Донецький окружний адміністративний суд

Р І Ш Е Н Н Я
І М Е Н Е М У К Р А І Н И

07 червня 2022 року

Справа №200/18728/21

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд в складі головуючого судді Кониченка Олега Миколайовича, розглянувши в спрощеному позовному провадженні без повідомлення (виклику) сторін адміністративну справу за позовом

Дубравкіної Анни Павлівни (Донецька область, м. Краматорськ, вул. Двірцева, буд. 53, кв. 173)

до Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради (84333, Донецька область, м. Краматорськ, вул. Героїв Небесної Сотні, буд. 23)

про визнання протиправною бездіяльності, зобов'язання вчинити дії

ВСТАНОВИВ:

Позивач, Дубравкіна Анна Павлівна, звернулась до Донецького окружного адміністративного суду з позовом до Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради, в якому просила суд:

- визнати протиправним дії посадових осіб Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради, які порушили права позивача, нарахувавши та виплативши щорічну разову грошову допомогу до 5 травня як учаснику бойових дій не у повному розмірі;

- зобов'язати Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради вчинити певні дії, а саме начислити та виплатити недоплачену частину щорічної разової грошової допомоги до 5 травня за 2021 рік як учаснику бойових дій у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком, як це передбачено Законом України "Про статус ветеранів війни. гарантії їх соціального захисту", враховуючи висновки, що викладені в рішеннях Конституційного Суду України №3-р/2020 від 27.02.2020 в розмірі 7354 (сім тисяч триста п'ятдесят чотири) грн.

28 грудня 2021 року судом відкрито провадження в адміністративній справі в порядку прощеного позовного провадження без повідомлення (виклику) сторін.

28 січня 2022 року від відповідача до суду надійшов відзив на позовну заяву, в якому відповідач просив відмовити в задоволенні адміністративного позову.

07 лютого 2022 року від позивача надійшла уточнена позовна заява, в якій позивач виклав позовні вимоги в наступній редакції: «визнати протиправним дії посадових осіб Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради, які порушили її права, нарахувавши та виплативши щорічну разову грошову допомогу до 5 травня як учаснику бойових дій не у повному розмірі; стягнути з Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради на її користь недоотриману щорічну разову грошову допомогу до 5 травня рік, як учаснику бойових дій за 2021 рік,

відповідно до статті 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 25.12.1998 №367-XIV в розмірі 7354 (сім тисяч триста п'ятдесят чотири) грн».

Відповідно до ч. 1 ст. 47 КАС України, крім прав та обов'язків, визначених у статті 44 цього Кодексу, позивач має право на будь-якій стадії судового процесу відмовитися від позову. Позивач має право змінити предмет або підстави позову, збільшити або зменшити розмір позовних вимог шляхом подання письмової заяви до закінчення підготовчого засідання або не пізніше ніж за п'ять днів до першого судового засідання, якщо справа розглядається в порядку спрощеного позовного провадження.

Згідно ч. 2 ст. 262 КАС України, розгляд справи по суті за правилами спрощеного позовного провадження починається з відкриття першого судового засідання. Якщо судові засідання не проводиться, розгляд справи по суті розпочинається через тридцять днів.

Враховуючи приписи вищезазначених норм, позивач мав право на подання уточненого адміністративного позову протягом 30 днів з дати відкриття провадження в адміністративній справі, проте вказані уточнення надійшли до суду з порушенням встановленого ч. 2 ст. 262 КАС України строку, з огляду на що суд не приймає до розгляду уточнену позовну заяву.

Дослідивши матеріали адміністративного позову та відзиву на позовну заяву, суд дійшов висновку про їх достатність для вирішення адміністративного спору.

Суд дослідивши подані матеріали справи встановив наступне.

Позивач, Дубравкіна Анна Павлівна, 21 січня 1987 року народження, є громадянином України, про що свідчить паспорт громадянина України ВТ 164254, РНОКПП 3179702588, місце реєстрації: Донецька область, м. Краматорськ, вул. Двірцева, буд. 53, вул. 173.

Позивач має статус учасника бойових дій, що підтверджується посвідченням серії № 235531 від 16 грудня 2020 року, виданим Кадровим центром Збройних Сил України.

В обґрунтування адміністративного позову позивач зазначив, що відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 25.12.1998р. має статус учасника бойових дій, у зв'язку з чим має право на щорічну разову грошову допомогу до 5 травня у розмірі 5 мінімальних пенсій за віком, яку їй нараховує та виплачує Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради.

Позивач вказує, що у 2021 року отримала зазначену грошову допомогу до 5 травня у розмірі 1491 грн замість 8845 грн.

23 листопада 2021 року позивач звернулася до відповідача із заявою про нарахування і виплату щорічної грошової допомоги до 5 травня за 2021 рік у розмірі 5-ти мінімальних пенсій за віком з посиланням на Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 25.12.1998р. та рішення Конституційного Суду України №3-р/2020 від 27.02.2020.

Листом від 07.12.2021 року №Д-1396/145.1.6.2 відповідач повідомив позивача про відмову у виконанні вимог позивача у зв'язку із тим, що відповідно до Постанови №325 виплата разової грошової допомоги до 5 травня у 2021 році у розмірі 1491,00 грн була здійснена шляхом перерахування коштів 26.04.2021 платіжним дорученням №570 на фінансові реквізити Донецького зонального відділу військової служби правопорядку для подальшого зарахування на особистий картковий рахунок позивача.

Крім того, відповідач зазначив, що при виплаті щорічної разової грошової допомоги до 5 травня для учасників бойових дій у 2021 році керувався Законом та відповідною постановою Кабінету Міністрів України від 08.04.2021 №325.

Позивач з такою позицією відповідача не погодилась у зв'язку з чим, звернулася до суду.

Відповідач – Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради, зареєстровано в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб підприємців та громадських формувань за кодом ЄДРПОУ 25953617, адреса зареєстрованого місцезнаходження: 84333, Донецька обл., м. Краматорськ, вул. Героїв Небесної сотні,

будинок 23, організаційно-правова форма – орган місцевого самоврядування.

Відповідач проти задоволення адміністративного позову заперечує, мотивуючи це тим, що механізм надання разової грошової допомоги до 5 травня у 2021 році регламентується постановою Кабінетів Міністрів України «Деякі питання виплати разової грошової допомоги, передбаченої Законами України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» і «Про жертви нацистських переслідувань» від 08.04.2021 № 325, яка на даний час чинна та зміни щодо розміру щорічної разової грошової допомоги до 5 травня не вносилися.

За даними Донецького зонального відділу військової служби правопорядку у 2021 році Позивача включено до переліку осіб, які мають право на отримання разової грошової допомоги до 5 травня, як учасника бойових дій.

Відповідно до Постанови №325 виплата разової грошової допомоги до 5 травня у 2021 році у розмірі 1491,00 грн. була здійснена шляхом перерахування коштів 26.04.2021 платіжним дорученням №570 на фінансові реквізити Донецького зонального відділу військової служби правопорядку для подальшого зарахування на особистий картковий рахунок Позивача.

Відповідач зазначає, що видатки на виплату разової грошової допомоги ветеранам війни та жертвам нацистських переслідувань до 5 травня, передбаченої Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», фінансуються в межах бюджетних призначень, передбачених Законами про Державний бюджет України на відповідні роки та бюджетною програмою КПКВК 2501150 «Щорічна разова грошова допомога ветеранам війни і жертвам нацистських переслідувань та соціальна допомога особам, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною», головним розпорядником якої є Міністерство соціальної політики України.

Бюджетні призначення за КПКВК 2501150, які затверджуються щороку законами про Державний бюджет України, є недостатніми для проведення виплат у розмірі, визначеному Законом України від 22.10.1993 № 3551-ХІІ «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту у редакції Закону України від 25.12.1998 № 367-ХІУ «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» та Законом України Про жертви нацистських переслідувань».

Вирішуючи спірні правовідносини суд виходив з наступного.

Згідно ч. 2 ст. 19 Конституції України встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Закон України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" №3551-ХІІ від 22 жовтня 1993 року (далі - Закон №3551-ХІІ), визначає правовий статус ветеранів війни, забезпечує створення належних умов для їх життєзабезпечення, сприяє формуванню в суспільстві шанобливого ставлення до них.

Відповідно до ч. 5 ст. 12 Закону №3551-ХІІ (в редакції Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" від 25 грудня 1998 року №367-ХІУ) щорічно до 5 травня учасникам бойових дій виплачується разова грошова допомога у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком.

Підпунктом "б" підпункту 1 пункту 20 розділу II "Внесення змін до деяких законодавчих актів України" Закону України "Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України" №107-VI від 28 грудня 2007 року (набрав чинності 01 січня 2008 року) статтю 12 частину 5 Закону України №3551-ХІІ викладено у такій редакції: "Щорічно до 5 травня учасникам бойових дій виплачується разова грошова допомога у розмірі, який визначається Кабінетом Міністрів України в межах бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України".

Рішенням Конституційного Суду України від 22 травня 2008 року №10рп/2008 визнано

такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), зокрема, положення підпункту "б" підпункту 1 пункту 20 розділу II "Внесення змін до деяких законодавчих актів України" Закону України "Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України" №107-VI від 28 грудня 2007 року.

Законом України від 28 грудня 2014 року №79-VIII "Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин" (набрав чинності 01 січня 2015 року) розділ VI "Прикінцеві та перехідні положення" Бюджетного кодексу України доповнено пунктом 26, яким встановлено, що норми і положення, зокрема статей 12, 13, 14, 15 та 16 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Для забезпечення виконання цих приписів Бюджетного кодексу України та з метою забезпечення виплати разової грошової допомоги ветеранам війни, особам, на яких поширюється дія Законів України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" і "Про жертви нацистських переслідувань", Кабінетом Міністрів України щороку приймалися відповідні щодо окремого бюджетного року постанови, а саме: №147 від 31 березня 2015 року, №141 від 02 березня 2016 року, №233 від 05 квітня 2017 року, №170 від 14 березня 2018 року, №237 від 20 березня 2019 року, №112 від 19 лютого 2020 року та від 08.04.2021 року №325 якими визначався, у тому числі, розмір та порядок виплати разової грошової допомоги учасникам бойових дій.

Відтак, у постанові Кабінету Міністрів України "Деякі питання виплати у 2021 році разової грошової допомоги, передбаченої Законами України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" і "Про жертви нацистських переслідувань" №325 від 08 квітня 2021 року визначено, що разова грошова допомога до 5 травня у 2021 році виплачується учасникам бойових дій, постраждалим учасникам Революції Гідності та колишнім неповнолітнім (яким на момент ув'язнення не виповнилося 18 років) в'язням концентраційних таборів, гетто, інших місць примусового тримання, а також дітям, які народилися в зазначених місцях примусового тримання їх батьків в розмірі 1491 грн.

Поряд з цим, рішенням Конституційного Суду України від 27 лютого 2020 року №3-р/2020 у справі №1-247/2018(3393/18) визнано таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), окреме положення пункту 26 розділу VI "Прикінцеві та перехідні положення" Бюджетного кодексу України у частині, яка передбачає, що норми і положення статей 12, 13, 14, 15 та 16 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., №45, ст. 425) застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

У цьому ж рішенні зазначено, що окреме положення пункту 26 розділу VI "Прикінцеві та перехідні положення" Бюджетного кодексу України у частині, яка передбачає, що норми і положення статей 12, 13, 14, 15 та 16 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., №45, ст. 425) застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, визнане неконституційним, втрачає чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України цього рішення.

Таким чином, з 28 лютого 2020 року норми і положення, зокрема статей 12, 13, 14, 15 та 16 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", не застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджетів фондів

загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Тож, з 28 лютого 2020 року застосовуються положення статті 12 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" в редакції Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" від 25 грудня 1998 року №367-XIV (з урахуванням рішення Конституційного Суду України від 22 травня 2008 року №10рп/2008), а саме: щорічно до 5 травня учасникам бойових дій виплачується разова грошова допомога у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком.

Стаття 1 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" №1058-IV від 09 липня 2003 року визначає, що мінімальна пенсія - це державна соціальна гарантія, розмір якої визначається цим Законом.

Відповідно до статті 28 частини 1 вказаного Закону мінімальний розмір пенсії за віком за наявності у чоловіків 35 років, а у жінок 30 років страхового стажу встановлюється в розмірі прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, визначеного законом.

Статтею 7 Закону України "Про Державний бюджет України на 2021 рік" встановлено у 2021 році прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність: з 1 січня 2021 року - 1769 гривень.

Таким чином, розмір щорічної разової грошової допомоги учасникам бойових дій до 5 травня у 2021 році становить 8845 грн (1769 грн x 5).

Такий висновок суду кореспондує правовій позиції викладеній у постанові Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 29.09.2020 року по справі №440/2722/20 (залишена без змін постановою Великої Палати Верховного Суду від 13.01.2021 року), що є зразковим рішенням для справ, у яких предметом спору є оскарження дій (бездіяльності) органу, уповноваженого здійснювати виплату разової щорічної грошової допомоги до 5 травня (Управління соціального захисту населення за місцем проживання особи та/або Центр по нарахуванню та здійсненню соціальних виплат) щодо нарахування і виплати разової грошової допомоги до 5 травня у 2020 році у розмірі, передбаченому статтею 13 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" тобто в аналогічних спорах.

З огляду на те, що разову грошову допомогу позивачу виплачено у розмірі, меншому ніж передбачено ч. 5 ст. 12 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", суд дійшов висновку про порушення прав позивача на отримання такої допомоги у належному розмірі, тому дії відповідача щодо невиконання позивачу щорічної разової грошової допомоги до 05 травня за 2021 рік в належному розмірі є протиправними.

Недоплачена частина щорічної грошової допомоги до 05 травня 2021 року становить 7354 грн (8845 грн – 1491 грн).

Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Частиною 2 статті 2 Кодексу адміністративного судочинства України у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони: 1) на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України; 2) з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; 3) обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); 4) безсторонньо (неупереджено); 5) добросовісно; 6) розсудливо; 7) з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи всім формам дискримінації; 8) пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); 9) з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; 10) своєчасно, тобто протягом розумного строку.

Згідно частини 1 статті 77 Кодексу адміністративного судочинства України, кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 78 цього Кодексу.

Відповідно до частин 2 статті 77 Кодексу адміністративного судочинства України в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача.

При цьому, суд враховує, що відповідач жодного доказу на підтвердження правомірності своїх дій до суду не надав.

З огляду на викладене, адміністративний позов підлягає задоволенню в повному обсязі.

Надаючи правову оцінку обраного позивачем способу захисту, слід зважати на його ефективність з точки зору статті 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод суд зазначає наступне.

У пункті 145 рішення від 15 листопада 1996 року у справі “Чахал проти Об'єднаного Королівства” (Chahal v. The United Kingdom, (22414/93) [1996] ECHR 54) Європейський суд з прав людини зазначив, що згадана норма гарантує на національному рівні ефективні правові засоби для здійснення прав і свобод, що передбачаються Конвенцією, незалежно від того, яким чином вони виражені в правовій системі тієї чи іншої країни. Засіб захисту, що вимагається зазначеною статтею повинен бути ефективним як у законі, так і на практиці, щоб його використання не було ускладнене діями або недоглядом органів влади відповідної держави (п. 75 рішення Європейського суду з прав людини у справі “Афанасьєв проти України” від 5 квітня 2005 року (заява N 38722/02)). Таким чином, ефективний засіб правового захисту у розумінні статті 13 Конвенції повинен забезпечити поновлення порушеного права і одержання особою бажаного результату.

Таким чином, враховуючи те, що засіб юридичного захисту має бути ефективним, як на практиці, так і за законом та сприяти реальному відновленню порушеного права, беручи до уваги приписи ст. 9 КАС України, приймаючи до уваги відзив на позовну заяву відповідача, докази наявні у матеріалах справи, а також з аналізу норм чинного законодавства, суд приходить висновку про необхідність виходу за межі позовних вимог та застосування більш ефективного способу захисту прав позивача у вигляді стягнення недоотриманої частини спірної грошової допомоги, оскільки її розмір встановлено судом під час розгляду справи.

Відповідно до ч. 5 ст. 139 Кодексу адміністративного судочинства, якщо сторону, на користь якої ухвалено рішення, звільнено від сплати судових витрат, з іншої сторони стягуються судові витрати на користь осіб, що їх понесли, пропорційно до задоволеної чи відхиленої частини вимог, а інша частина компенсується за рахунок коштів, передбачених Державним бюджетом України, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Позивача звільнено від сплати судового збору відповідно до п. 13 ч. 1 ст. 5 Закону України «Про судовий збір».

Враховуючи викладене, підстави для розподілу судових витрат щодо сплати судового збору відсутні.

Керуючись Конституцією України та Кодексом адміністративного судочинства України, суд –

ВИРІШИВ:

Позовні вимоги Дубравкіної Анни Павлівни (21 січня 1987 року народження, паспорт громадянина України ВТ 164254, РНОКПП 3179702588, місце реєстрації: Донецька область, м. Краматорськ, вул. Двірцева, буд. 53, вул. 173) до Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради (84333, Донецька область, м. Краматорськ, вул. Героїв Небесної Сотні, буд. 23, ЄДРПОУ 25953617) про визнання протиправними дій та зобов'язання вчинити дії - задовольнити частково.

Визнати протиправними дії Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради щодо нарахування та виплати щорічної разової грошової допомоги до 5 травня як учаснику бойових дій не у повному розмірі.

Стягнути з Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради на користь Дубравкіної Анни Павлівни недоотриману щорічну разову грошову допомогу до 5 травня рік як учаснику бойових дій за 2021 рік, відповідно до статті 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 25.12.1998 №367-XIV в розмірі 7354 (сім тисяч триста п'ятдесят чотири) грн.

В іншій частині позову відмовити.

Повний текст рішення складено та підписано 07 червня 2022 року.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано.

У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Апеляційна скарга на рішення суду подається протягом тридцяти днів з дня його проголошення безпосередньо до суду апеляційної інстанції.

Якщо в судовому засіданні було оголошено лише вступну та резолютивну частини рішення суду, або розгляду справи в порядку письмового провадження, зазначений строк обчислюється з дня складення повного судового рішення.

Текст рішення розміщений в Єдиному державному реєстрі судових рішень (веб-адреса сторінки: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>).

Суддя

О.М. Кониченко

ЗГІДНО З
ОРИГІНАЛОМ

07.06.2022
Помічник судді
Косарева І.В.

*306*5269907*1*2*